

Svenskarna och internet

- valspecial 2018

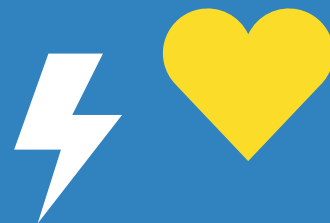
Innehåll

Internetvalet är här - och utmaningarna	3
Del 1 - Politisk information	5
Del 2 - Viktiga informationskällor	9
Del 3 - Demokrati och nätet	12
Del 4 - Politiska samtal	15
Del 5 - Sökt upp politiker	17
Del 6 - Lokalpolitik	19
Del 7 - Självcensur	23
Del 8 - Näthat	26
Del 9 - Extrema åsikter	31
Del 10 - Diskutera politik	33
Del 11 - Källkritik	35
Del 12 - Pålitlighet på Facebook	38
Del 13 - Valtest	41
Del 14 - Rösta via nätet	43
Del 15 - Hashtag-kampanj	45
Fakta om Svenskarna och internet - valspecial 2018	47

Internetvalet är här

- och utmaningarna

Inför riksdagsvalet 2018 kommer många fler än tidigare att vända sig till internet för politisk information. Vid det förra riksdagsvalet, 2014, tog inte ens hälften av svenskarna del av politisk information på internet. Nu gör en stor majoritet det. Därför tillåter vi oss att påstå att det första riktiga internetvalet är här. Trenden är särskilt tydlig hos förstagångsväljarna, som även värderar webbsidor som en av de viktigaste informationskällorna inför valet. De värderar också sociala medier mycket högre än övriga väljare.

Varannan anser att internet gör det enklare för fler att delta och engagera sig i politiken. Siffran är ännu högre bland förstagångsväljare. Och politiskt engagemang behöver inte betyda partipolitik på riksnivå. Två av fem uppger att de har diskuterat lokala sakfrågor på internet det senaste året. Extra vanligt är det bland föräldrar där barnen bor hemma.

Det första internetvalet för dock med sig flera utmaningar. En av fyra har avstått från att uttrycka sin politiska åsikt på internet för att undvika hård kritik, hat och hot under det senaste året. Många personer har också drabbats av näthat, och politiskt intresserade drabbas oftare än andra. Statistiken visar även att de som har blivit utsatta för näthat också oftare undviker att uttrycka politiska åsikter på nätet.

Allt fler motsätter sig också att man ska få uttrycka extrema åsikter på internet. Nu är en majoritet emot att människor ska få uttrycka extrema åsikter på internet. Förra

gången vi ställde den frågan, i samband med valet 2014, var det tvärtom – en majoritet ansåg att människor skulle få uttrycka extrema åsikter på internet.

I vanliga fall kommer rapporten "Svenskarna och internet" ut under hösten. Det kommer den att göra i år också. Men när vi i slutet av 2017 satte oss ner för att planera årets upplaga var diskussionen om hur internet och sociala medier påverkar politiken intensiv. Därför bestämde vi oss för att lägga till några frågor om det politiska internet och publicera svaren innan den stora rapporten, "Svenskarna och internet 2018", kommer i höst. Diskussionen om internet och politik har knappast blivit mindre. Vi hoppas att den här rapporten ska bidra med ökad kunskap om attityder, beteenden och val hos de som utgör grunden för det svenska internet, det vill säga användarna.

På www.svenskarnaochinternet.se hittar du rapporten på nätet.

Jannike Tillå
Affärsområdes- och kommunikationschef
Internetstiftelsen i Sverige

Stockholm i juni 2018

Fler tar del av politisk information på internet

- 71 procent tar del av politisk information på internet. Inför förra valet 2014 var siffran 47 procent.
- Förstagångsväljare tar oftare del av politisk information på internet (80 %).

Hur ofta använder du internet för att ta del av politisk information?

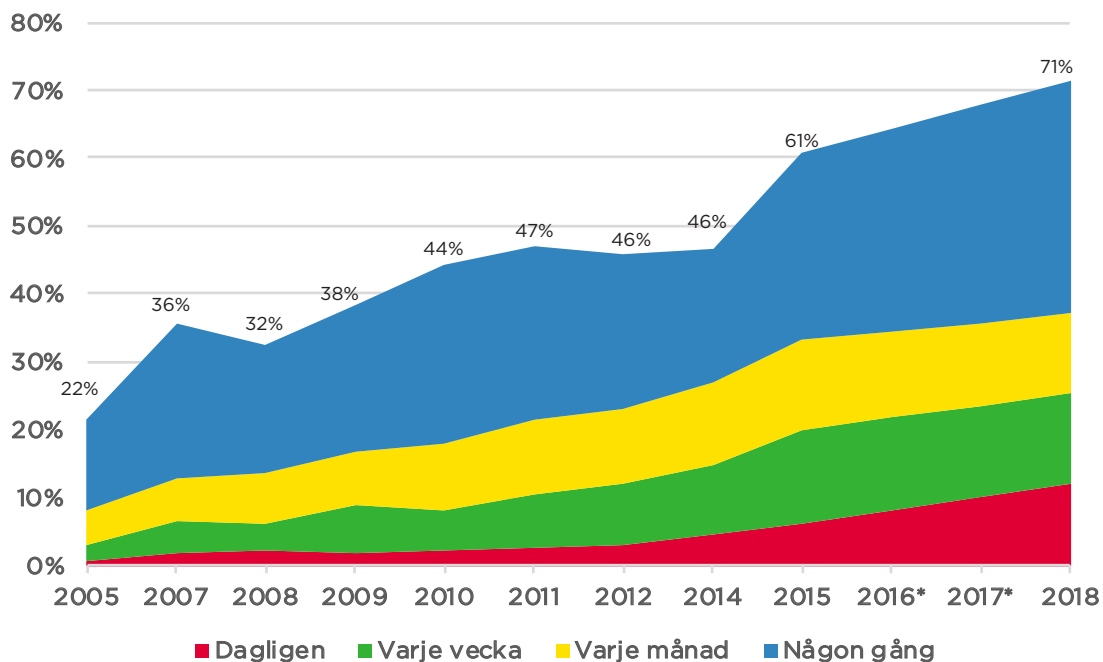

Diagram 1. Andel av internetanvändarna som tar del av politisk information på internet. * Frågan ställdes inte 2016 och 2017.

71 procent av internetanvändarna tar del av politisk information på internet. Den siffran har ökat så gott som konstant sedan frågan ställdes för första gången till de svenska internetanvändarna år 2005. Före valet 2014 uppgav 47 procent att de använde internet för politisk information. Året därpå hade den siffran ökat till 61 procent, för att sen öka ytterligare till i år. Det innebär att det för första gången någonsin är en stor majoritet som tar del av politisk information på internet inför ett riksdagsval.

De som inte använder internet för politisk information blir allt färre. 2018 är det mindre än en tredjedel, 28 procent, som aldrig använder internet för politisk information. År 2014, innan riksdagsvalet, var motsvarande siffra 53 procent.

Förstagångsväljare tar oftare del av politisk information på nätet

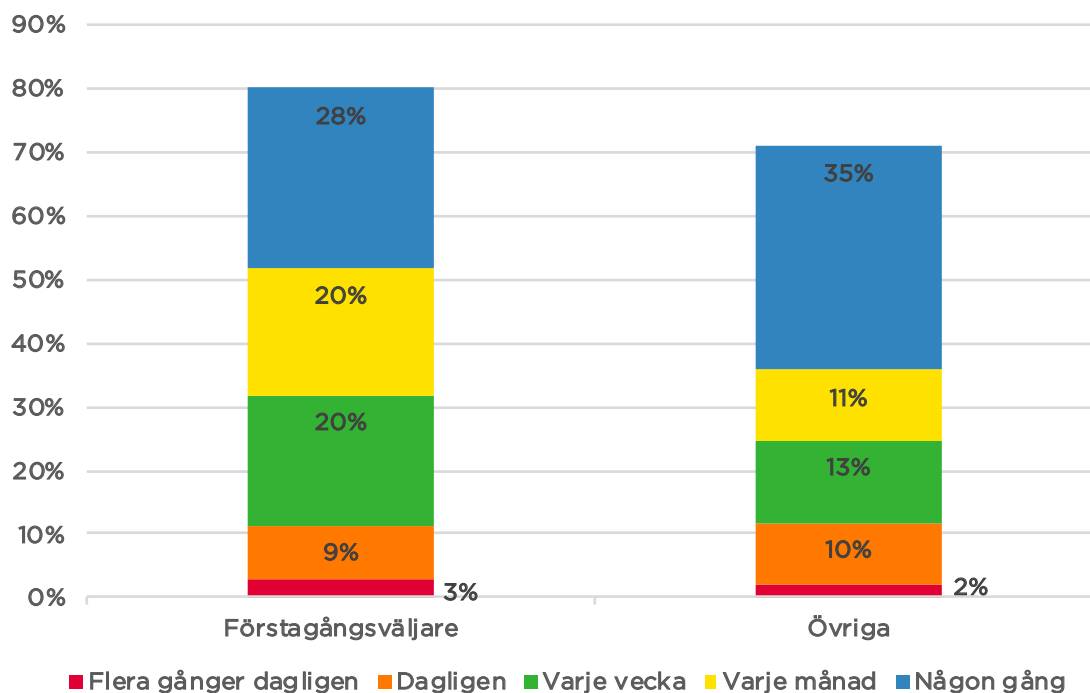

Diagram 2. Andelen internetanvändare som använder internet för att ta del av politisk information uppdelat på förstagångsväljare och övriga.

Förstagångsväljare tar oftare del av politisk information på internet än äldre personer. 80 procent uppger att de har gjort det åtminstone någon gång. Det är 9 procentenheter mer än bland övriga användare. Generellt sjunker användandet av internet för politisk information ju äldre personer är.

De som är mest intresserade av politik tar också oftare del av politisk information på internet. 88 procent av de som uppgivit att de är mycket intresserade av politik tar del av politisk information på internet. Motsvarande siffra bland de som inte alls är intresserade av politik är 37 procent.

Hanna, 17

Karlstad

Var söker du information inför att du ska rösta?

Jag har kollat på en Youtube-serie, där en influencer har intervjuat alla partiledare. Det har känts viktigt att få en bred bild av vad alla partier tycker. Och sedan har jag lyssnat på en politisk podcast, där två unga tjejer har pratat om ämnen som har med politik att göra.

Gör internet det enklare att engagera sig i politik?

Jag tror att internet gör det lättare att engagera sig och lättare att hitta folk som tycker likadant, att kunna prata i forum och kommentarsfält tillsammans. Och även folk som tycker olika och vad det är som gör att man har olika åsikter.

Tycker du att man ska få uttrycka extrema åsikter på nätet?

Jag tycker att folk ska få uttrycka alla åsikter på nätet. Men jag tror också att det kan vara farligt att extrema grupper uttrycker de allra extremaste åsikterna.

TV fortfarande i topp

- TV är den viktigaste informationskällan inför valet (73 %).
- Papperstidningar (57 %), vänner/familj (56 %), dagstidningar på internet (56 %) och radio (55 %) hamnar i stort sett på delad andraplats.
- Sociala medier uppfattas inte som viktiga informationskällor inför valet jämfört med traditionella medier. Facebook får 19 procent, Twitter 12 procent och Youtube 9 procent.
- Förstagångsväljare värderar informationskällor annorlunda. De värderar digitala kanaler högre och sociala medier mycket högre än andra.

Hur viktiga är olika informationskällor inför valet?

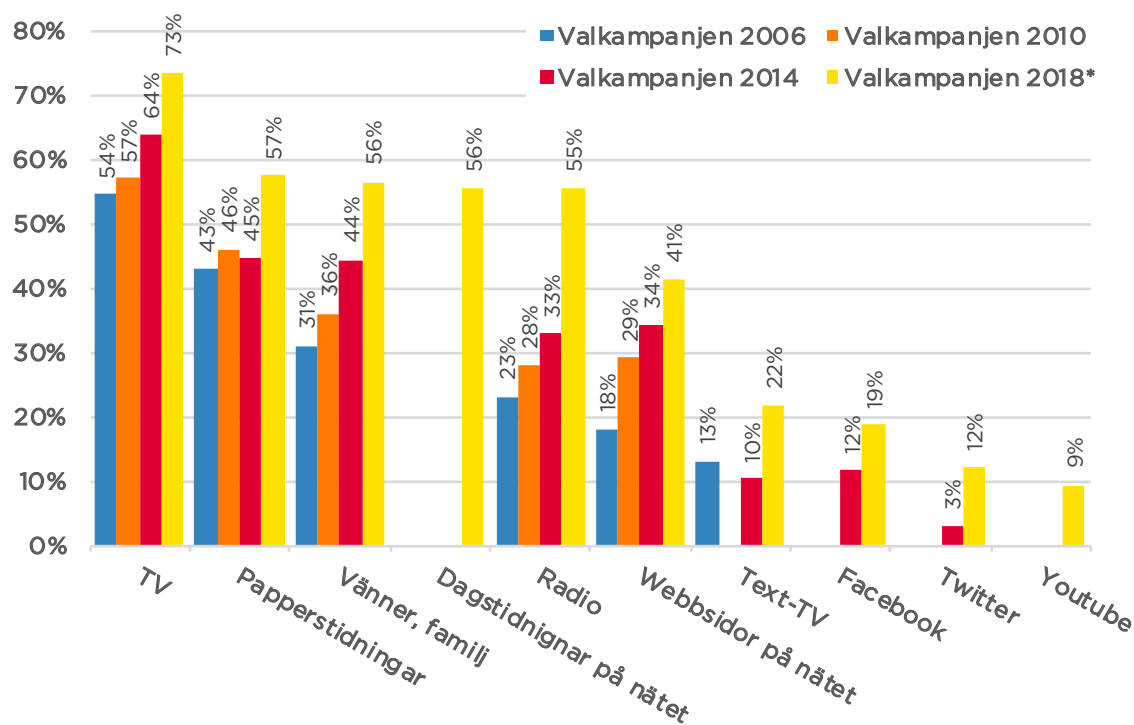

Diagram 3. Andel som anser att en informationskälla är "viktig" eller "mycket viktig" under valkampanjen på en femgradig skala. * Frågan om valkampanjen 2018 är ställd innan valet medan tillfrågade övriga år har svarat efter valet. Tidigare år har frågan om tidningar enbart formulerats som dagstidningar, medan den i år delas upp på papperstidningar och dagstidningar på internet.

TV uppfattas fortfarande som den överlägset viktigaste informationskällan inför valet. 73 procent anger TV som viktigt eller mycket viktigt. Andra traditionella medier, såsom papperstidningar (57 %) och radio (55 %) hamnar också högt tillsammans med vänner, familj (56 %) och dagstidningar på internet (56 %).

41 procent uppger att webbsidor på internet är viktiga eller mycket viktiga informationskällor. Bland sociala medier uppfattas Facebook som viktigast (19 %), Twitter kommer på andra plats (12 %) och Youtube på tredje plats (9 %).

Förstagångsväljare		Övriga	
1. TV	68%	1. TV	75%
2. Webbsidor	66%	2. Papperstidningar	59%
3. Vänner/familj	65%	3. Radio	58%
4. Dagstidningar på internet	54%	4. Vänner/familj	56%
5. Papperstidningar	50%	5. Dagstidningar på internet	56%
6. Radio	45%	6. Webbsidor	38%
7. Facebook	34%	7. Text-TV	22%
8. Twitter	29%	8. Facebook	17%
9. Youtube	28%	9. Twitter	10%
10. Text-TV	22%	10. Youtube	7%

Diagram 4. Värdering av informationskällor inför valet 2018 bland förstagångsväljare och övriga. Andel som anger att informationskällan är viktig eller mycket viktig på en femgradig skala.

Förstagångsväljare värderar informationskällor annorlunda jämfört med övriga. TV ligger fortfarande i topp även bland förstagångsväljare. Det är däremot tydligt att digitala informationskällor värderas högre bland dem än bland övriga. Två tredjedelar, 66 procent värderar webbsidor som viktiga eller mycket viktiga. Motsvarande siffra bland övriga är enbart 38 procent.

Förstagångsväljare värderar dagstidningar på nätet högre än papperstidningar medan ordningen är den omvända bland övriga väljare.

Förstagångsväljare värderar också sociala medier mycket högre än övriga väljare som informationskälla inför valet. Dubbelt så många anser att Facebook är viktigt, 34 procent jämfört med 17 procent. Nära tre gånger så många anser att Twitter är viktigt, 29 procent jämfört med 10 procent. För Youtube är skillnaden störst. Fyra gånger så många förstagångsväljare anser att Youtube är viktigt, 28 procent jämfört med endast 7 procent av övriga väljare.

Internet gör det lättare att engagera sig politiskt för många

- 48 procent anser att internet gör det enklare för fler att delta och engagera sig i politiken.
- Bland förstagångsväljare är siffran mycket högre (67 %).
- 30 procent anser att internet gör samhället mer demokratiskt. Siffran är högre bland förstagångsväljare.

Internet gör det enklare för fler att delta och engagera sig i politiken

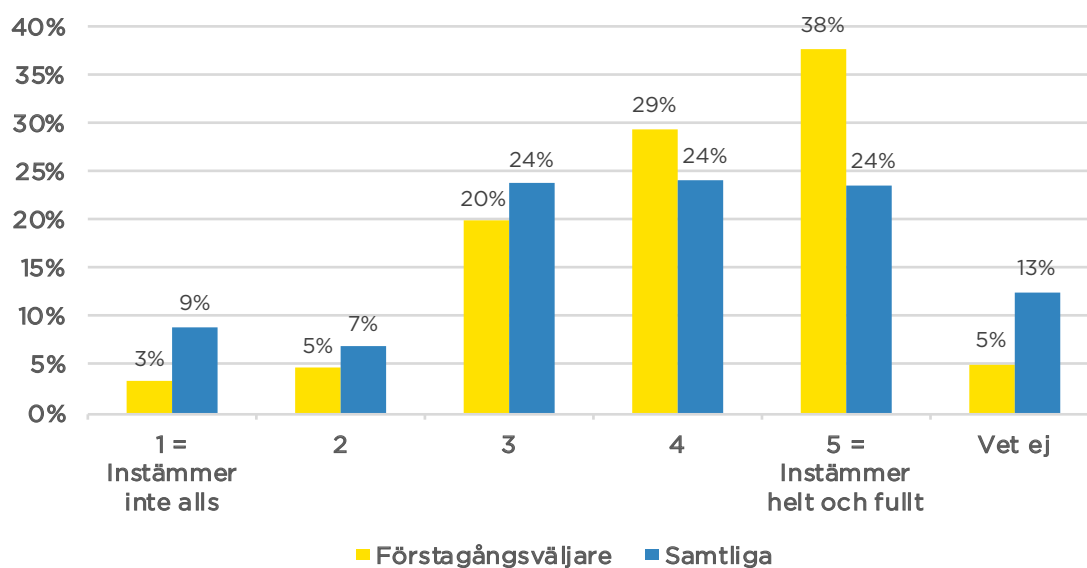

Diagram 5. Andel av svenskarna som instämmer i olika grad med påståendet att internet gör det enklare för fler att delta och engagera sig i politiken.

Många fler förstagångsväljare än övriga väljare anser att internet gör det enklare att engagera sig politiskt. 67 procent av förstagångsväljarna svarar att de instämmer eller instämmer helt och fullt i påståendet. Motsvarande siffra bland alla är 48 procent.

Fler män än kvinnor anser att internet gör det enklare att engagera sig i politiken. 53 procent av männen håller med om påståendet jämfört med 44 procent av kvinnorna. Bland förstagångsväljarna finns ingen liknande skillnad mellan könen.

Internet gör samhället mer demokratiskt

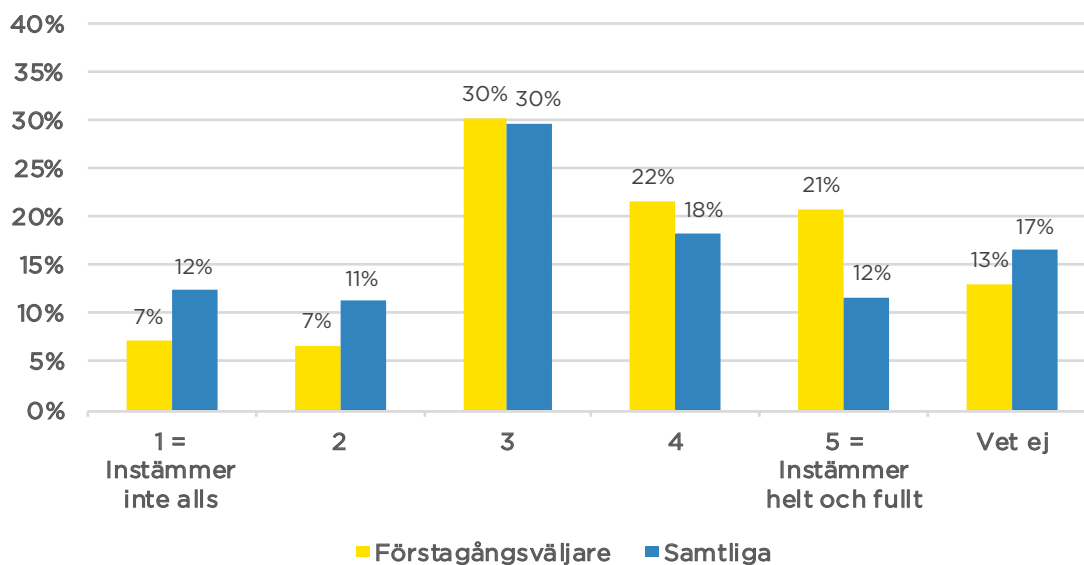

Diagram 6. Andel som instämmer i olika grad med påståendet att internet gör samhället mer demokratiskt.

Fler förstagångsväljare än övriga väljare anser att internet gör samhället mer demokratiskt. 43 procent av förstagångsväljarna instämmer eller instämmer helt och fullt i påståendet. Motsvarande siffra bland alla är 30 procent.

Bland män är det vanligare än bland kvinnor att anse att internet gör samhället mer demokratiskt. 35 procent av männen håller med om påståendet jämfört med 25 procent av kvinnorna. Även bland förstagångsväljare är det fler män (50 %) än kvinnor (35 %) som anser att internet gör samhället mer demokratiskt.

Var femte pratar politik på nätet

- 20 procent har uttryckt åsikter om politik på internet under det senaste året.
- Bland män har 23 procent uttryckt åsikter om politik. Motsvarande siffra för kvinnor är 18 procent.
- Bland förstagångsväljare har 29 procent uttryckt åsikter om politik på internet under det senaste året.

Har du uttryckt dina åsikter om politik på internet det senaste året?

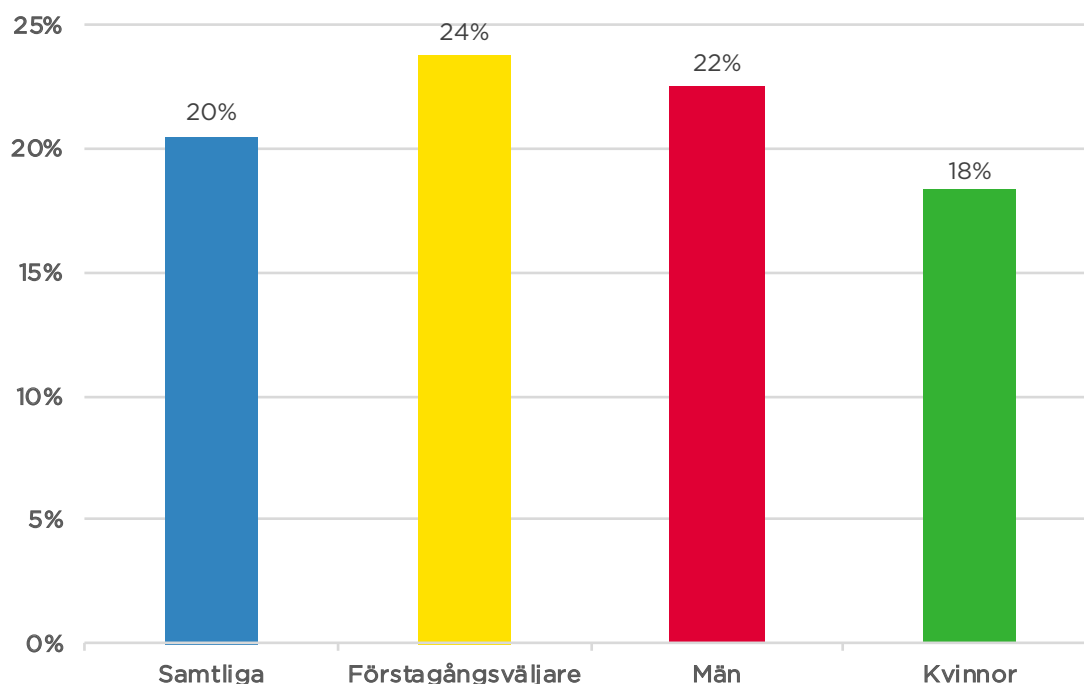

Diagram 7. Andel av internetanvändare som har uttryckt en åsikt om politik på internet under det senaste året. Totalen samt förstagångsväljare och uppdelat efter kön.

Var femte internetanvändare (20 %) har uttryckt en åsikt om politik under det senaste året. Det är dock skillnader mellan olika grupper. Förstagångsväljare är mer benägna än genomsnittet att uttrycka politiska åsikter. 29 procent uppger att de gjort det det senaste året.

Det är dock i äldre åldersgrupper än förstagångsväljare man hittar de som är mest benägna att uttrycka politiska åsikter på internet. Bland männen är det 36–45-åringarna som oftast har uttryckt politiska åsikter på internet (34 %). Bland kvinnor är det vanligast i åldersgruppen 26–35 år (30 %).

Generellt i samtliga åldersgrupper är män (23 %) mer benägna än kvinnor (18 %) att uttrycka åsikter om politik.

Föga förvånande är det vanligare att uttrycka åsikter om politik bland de som uppger att de är mycket intresserade av politik. Här uppger 45 procent att de uttryckt en åsikt om politik på internet under det senaste året. Bland de som inte alls är intresserade av politik är siffran 7 procent.

Var femte har sökt upp politiker på internet

- 22 procent av internetanvändarna har sökt upp politiker på internet.
- Det är stor skillnad mellan förstagångsväljare (48 %) och övriga (20 %).

Har du sökt upp någon politiker på internet, till exempel på Facebook, Twitter eller webbsida?

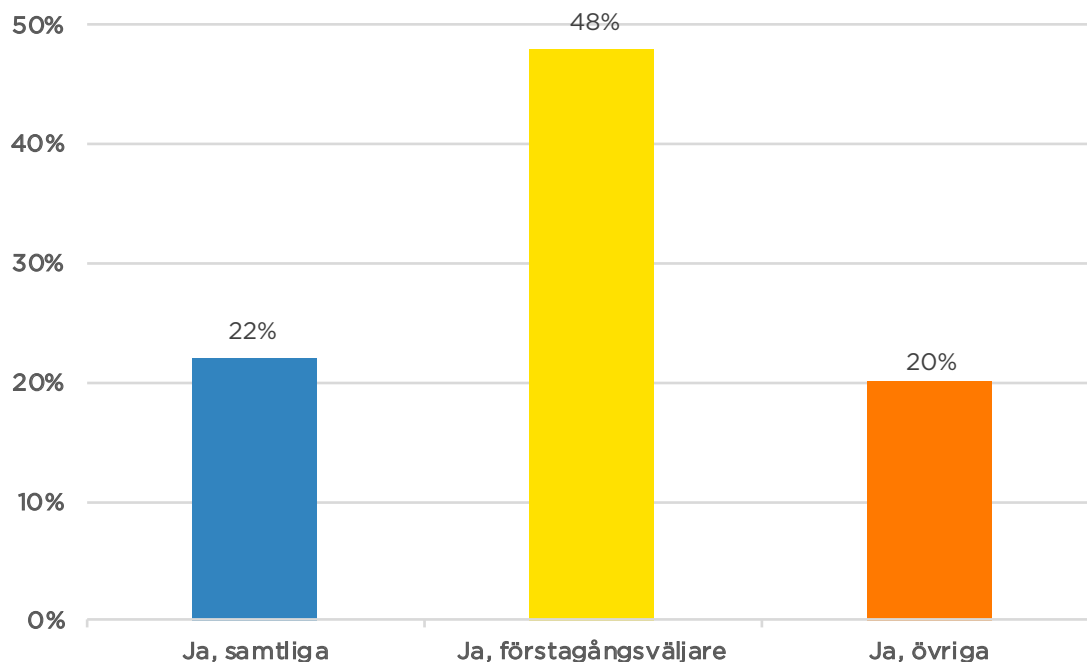

Diagram 8. Andel av internetanvändare som har sökt upp någon politiker på internet, till exempel på Facebook, Twitter eller webbsida en eller flera gånger senaste året.

Nästan varannan förstagångsväljare, 48 procent, har sökt upp någon politiker på internet, exempelvis på Facebook, Twitter eller webben, under det senaste året. Det är mer än dubbelt så många som bland väljarkåren i stort.

Att leta upp politiker på nätet är mycket vanligare bland de som uppger att de är mycket intresserade av politik (38 %) än bland de som inte alls är intresserade av politik (9 %).

Två av fem har talat om lokala sakfrågor på nätet

- 39 procent av internetanvändarna har diskuterat eller tagit del av andras åsikter om lokala sakfrågor på internet under det senaste året.
- Lokala sakfrågor diskuteras oftare bland 26-35-åringar (52 %) och 36-45-åringar (47 %) än bland övriga väljare.
- Personer med barn som bor hemma diskuterar oftare lokala sakfrågor.

Har du under det senaste året diskuterat eller tagit del av andras åsikter om lokala sakfrågor på internet?

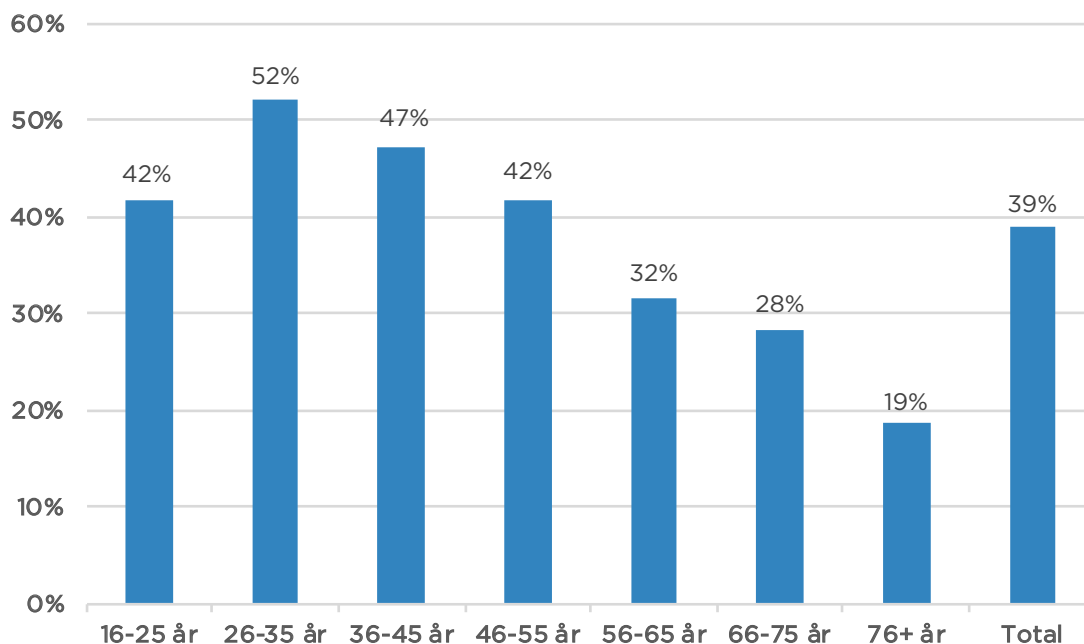

Diagram 9. Andelen av internetanvändarna som har diskuterat eller tagit del av andras åsikter om lokala sakfrågor på internet uppdelat i åldersgrupper.

Har du under det senaste året diskuterat eller tagit del av andras åsikter om lokala sakfrågor på internet?

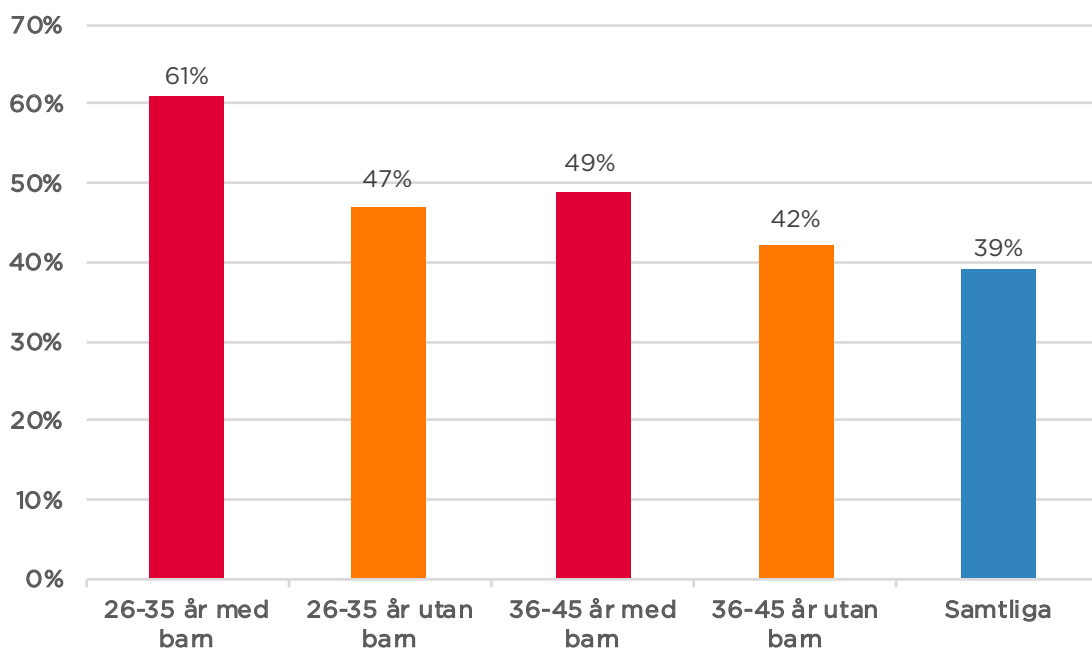

Diagram 10. Andelen av internetanvändarna som har diskuterat eller tagit del av andras åsikter om lokala sakfrågor på internet under det senaste året baserat på om de har hemmavarande barn eller inte.

39 procent av internetanvändarna har diskuterat eller tagit del av andras åsikter om lokala sakfrågor på internet under det senaste året. Det kan exempelvis röra sig om Facebookgrupper, lokala bloggar eller andra webbsidor och sociala medier.

Lokala sakfrågor diskuteras oftare på internet av föräldrar i åldern 26–45 år med hemmavarande barn. Bland 26–35-åringarna med barn som bor hemma har en majoritet på 61 procent diskuterat eller tagit del av andras åsikter om lokala sakfrågor på internet. I samma åldersgrupp utan hemmavarande barn är siffran 47 procent. Bland 36–45-åringarna med barn hemma diskuterar en knapp minoritet, 49 procent, sakfrågor på internet. I samma åldersgrupp utan hemmavarande barn är siffran 42 procent.

Förstagångsväljare diskuterar i lägre utsträckning lokala sakfrågor än genomsnittet, kanske därför att många av dem är för unga för att ha egen bostad och barn, vilket verkar påverka intresset för att delta i diskussionen.

Tove, 37

Stora Essingen i Stockholm

Brukar du engagera dig i lokala frågor på nätet?

Jag engagerar mig i min lokala Facebookgrupp en hel del, bland annat har vi diskuterat utegym, vilket resulterade i att jag skrev ett medborgarförslag. Det antogs, så det ska bli ett gym på Stora Essingen, så det var jättebra.

Är det politik, det ni diskuterar i lokala Facebookgrupper?

Jag vet inte om man kan kalla det för politik, men någonstans är det ju det, lokalpolitik. Jag funderade förut på att engagera mig politiskt lokalt, men då måste man ju sympatisera med ett parti och det är ju inte alltid så lätt.

Gör internet samhället mer demokratiskt?

Jag tycker att internet gör samhället mer demokratiskt, absolut. Självklart. Dels genom att alla kan vara med och påverka och tycka i Facebookgrupper, och dels för att alla enkelt kan ta del av information och inte enbart behöver lita på politiker och myndigheter. Det går att kontrollera fakta.

En av fyra har avstått från att tala politik på nätet för att undvika hat

- 27 procent har avstått från att uttrycka sin politiska åsikt under det senaste året för att undvika hård kritik, hat eller hot.
- De som oftare uttrycker politiska åsikter på nätet är också de som oftare avstår från att uttrycka något för att undvika hård kritik, hat eller hot.

Har du under senaste året avstått från att uttrycka din politiska åsikt på internet för att undvika hård kritik, hat eller hot?

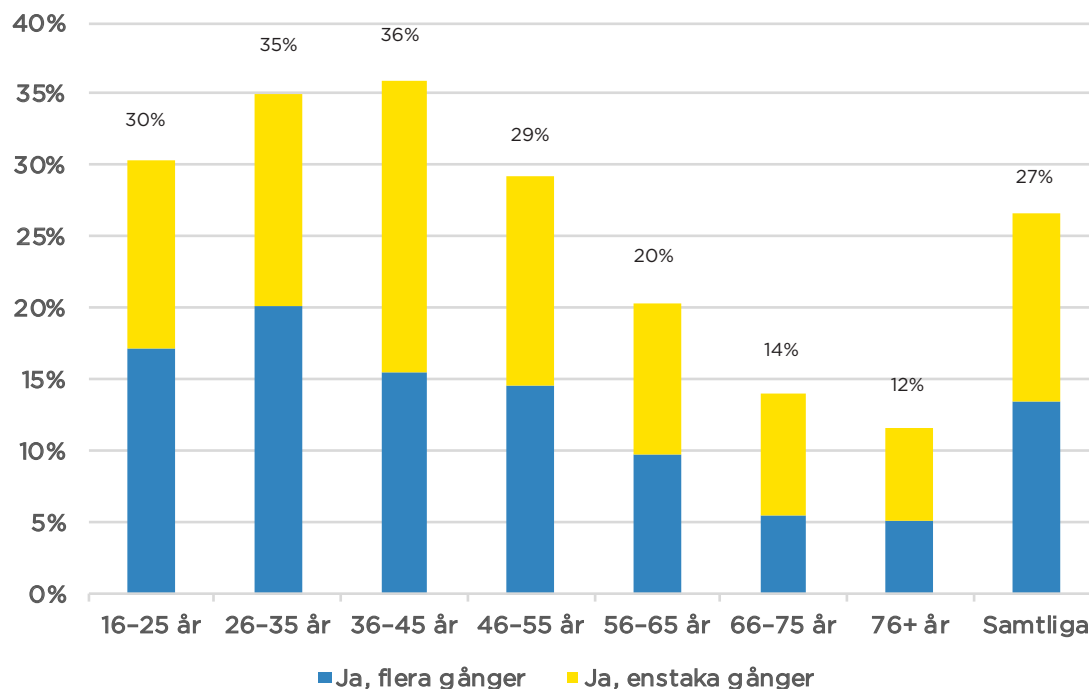

Diagram 11. Andelen av internetanvändarna som har svarat att de avstått från att uttrycka sin politiska åsikt på internet under det senaste året för att undvika hård kritik, hat eller hot, uppdelat på ålderskategorier.

En dryg fjärdedel av internetanvändarna, 27 procent, har under det senaste året avstått från att uttrycka sin politiska åsikt för att undvika hård kritik, hat eller hot.

Har du under senaste året avstått från att uttrycka din politiska åsikt på internet för att undvika hård kritik, hat eller hot?

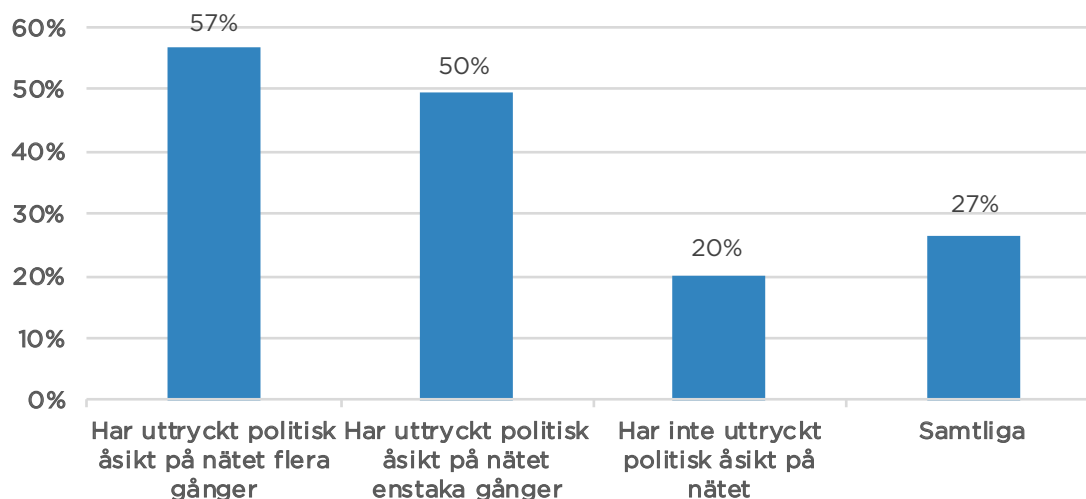

Diagram 12. Andelen av internetanvändarna som svarat att de avstått från att uttrycka sin politiska åsikt på internet under det senaste året för att undvika hård kritik, hat eller hot, uppdelat på om de själva uttrycker politiska åsikter på internet.

Det är vanligare att den som själv har uttryckt politiska åsikter på nätet också någon gång under det senaste året har avstått för att undvika hård kritik, 53 procent av dem har gjort det. Bland de som inte har uttryckt politiska åsikter på nätet är det 21 procent som har avstått för att undvika hård kritik, hat eller hot. Det är alltså mer vanligt att personer delvis begränsar vad de uttrycker om politik än att de helt undviker att uttrycka politiska åsikter på internet för att slippa hård kritik, hat eller hot.

Det är vanligt att den som har utsatts för näthat också väljer att inte uttrycka politiska åsikter på internet. Bland de som uppger att de någon gång har utsatts för näthat har 44 procent även avstått från att uttrycka politiska åsikter på nätet, under det senaste året.

14 procent har utsatts för näthat

- 14 procent uppger att de någon gång utsatts av näthat eller att någon skrivit negativt om dem på internet.
- Unga personer utsätts oftare (33 procent av 16–25-åringarna).
- 35 procent av dem som har utsatts för näthat anger att det var ganska eller mycket allvarligt.

Har du utsatts för näthat eller att någon skrivit negativt om dig på internet?

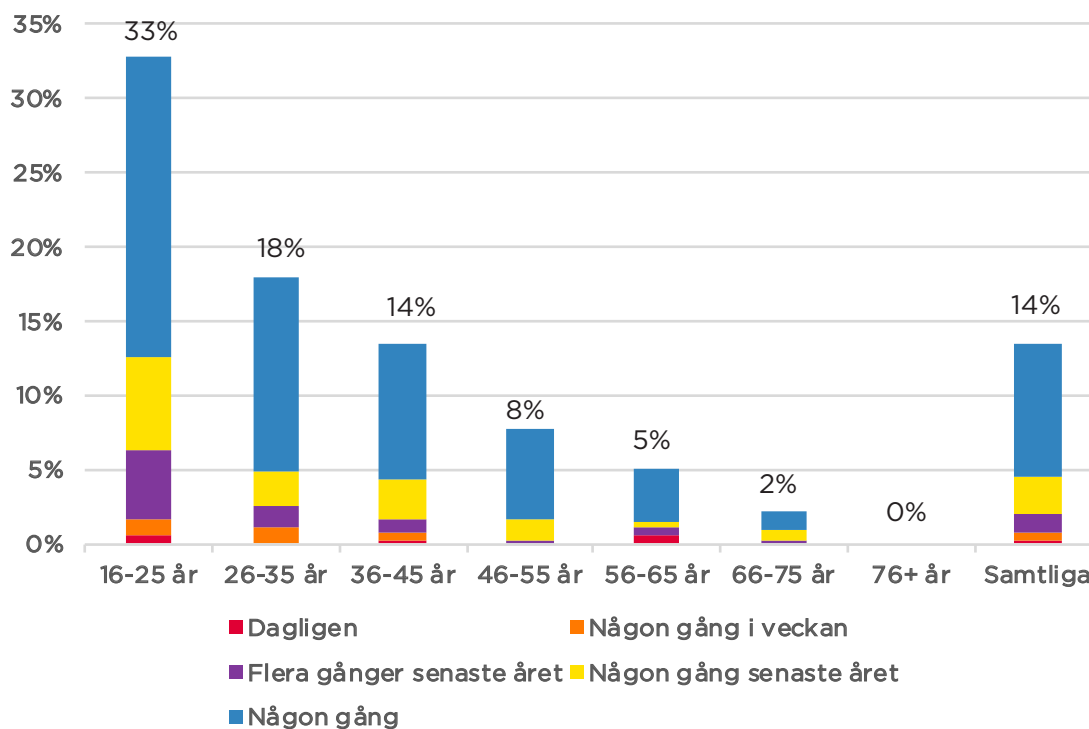

Diagram 13. Andelen av internetanvändarna som har utsatts för näthat eller att någon skrivit negativt om dem på internet, uppdelat på ålder.

14 procent av internetanvändarna har någon gång utsatts för näthat eller att någon skrivit negativt om dem på internet. Yngre personer och framförallt yngre kvinnor är överrepresenterade. Hos åldersgruppen 16-25 år har 33 procent utsatts. Motsvarande siffra för kvinnor i åldersgruppen 16-25 år är 38 procent.

Har du utsatts för näthat eller att någon skrivit negativt om dig på internet?

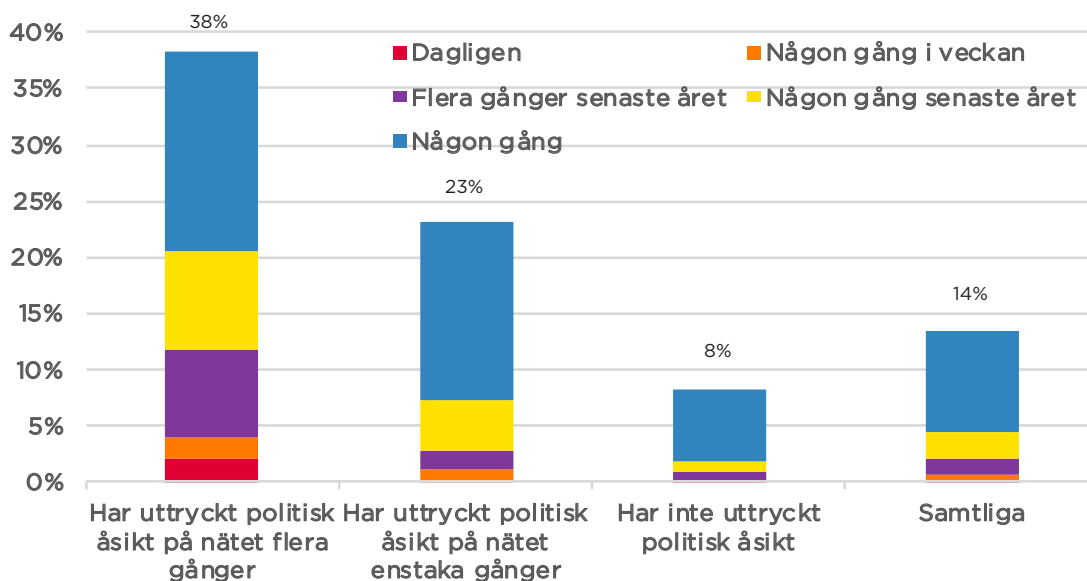

Diagram 14. Andelen av internetanvändarna som har utsatts för näthat eller att någon skrivit negativt om dem på internet, uppdelat på om de uttryckt politiska åsikter på internet. Observera att näthatet i diagrammet innehåller alternativet "någon gång" medan urvalet att uttrycka politiska åsikter omfattar det senaste året.

Den som uttrycker politiska åsikter på internet drabbas också oftare av näthat. Av de som flera gånger uttryckt politiska åsikter på internet har 38 procent utsatts för näthat. Bland dem som inte uttryckt politiska åsikter på internet det senaste året har 8 procent utsatts för näthat, eller att någon har skrivit negativt om dem på internet.

Hur allvarligt upplevde du näthatet eller att någon skrivit negativt om dig på internet?

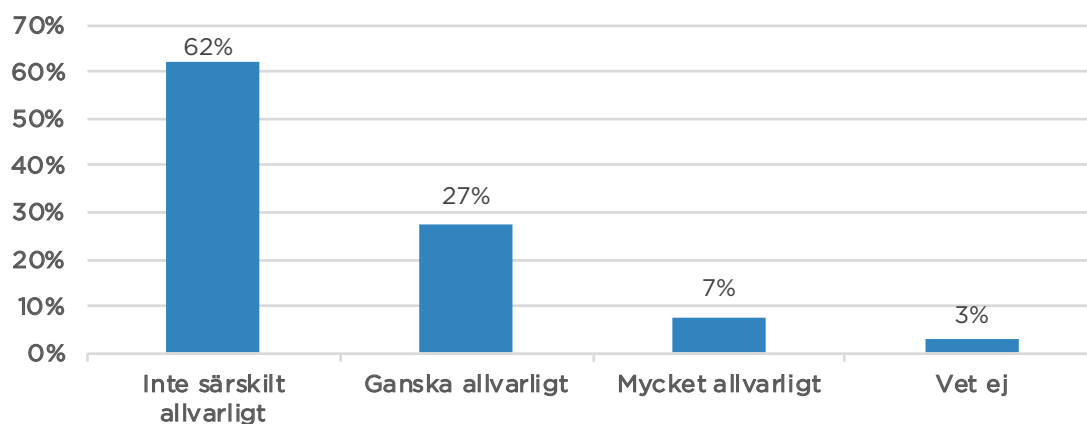

Diagram 15. Hur allvarligt näthatet, eller att någon skrivit negativt om en på internet, upplevdes av de som svarat att de har utsatts för näthat.

Av de som utsatts för näthat uppger 35 procent att det var ganska eller mycket allvarligt.

14 procent av internetanvändarna uppger att de har anmält något inlägg på en social plattform på grund av hårda ord, hat eller hot under det senaste året. Att anmäla inlägg är vanligare bland yngre. 30 procent av 16–25-åringarna uppger att de har gjort det.

27 procent har låtit bli att följa någon eller avföljt någon på grund av hårda ord, hat eller hot, under det senaste året. Att avfölja personer är vanligare bland yngre. 38 procent av 16–25-åringarna uppger att de har gjort det.

Viktor, 35

Stockholm

Litar du på politisk information på Facebook?

Jag har slutat använda Facebook, och det känns bra. Det blev för mycket dumheter som spreds. Och jag tycker att den här Cambridge Analytica-härvan inte gjorde beslutet svårare. Det blev liksom spiken i kistan för mig. Jag använde inte Facebook i jobbet, utan privat, och det var inte roligt längre. Jag klarar mig bra utan det.

Tycker du att internet gör samhället mer demokratiskt?

Jag tror att internet gör samhället mer demokratiskt ibland. Men det beror på vad man läser. Jag brukar hålla mig till de klassiska medierna. Tidningar och public service tycker jag är bra. Det känns pålitligt.

Har du drabbats av näthat någon gång?

Jag har själv aldrig drabbats av näthat. Däremot så ser man det ju lite då och då på olika kanaler. När det gäller vuxna människor kan man väl inte göra så mycket mer än att tillrättavisa dem. Men när det gäller barn så blir jag mer orolig. Det måste vi fånga upp i tid. Jag vet att det finns i skolan men jag skulle vilja se ännu mer. Vi pratar mycket hemma med våra barn om det här.

Allt fler motståndare till extrema åsikter på nätet

- Fler är emot att människor ska få uttrycka extrema åsikter på nätet (48 %) än som är för (24 %).
- Jämfört med valåren 2010 och 2014 är det första gången som fler är emot än för.
- Äldre är mer negativa till att få uttrycka extrema åsikter på nätet än yngre.

Jag tycker att människor ska få uttrycka extrema åsikter på nätet

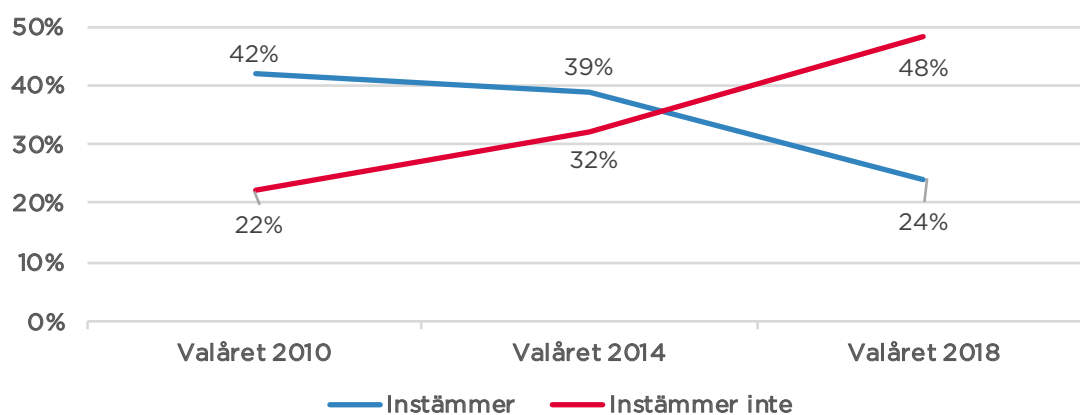

Diagram 16. Andel av svenskarna som instämmer i olika grad respektive inte instämmer i olika grad i påståendet: "Jag tycker att människor ska få uttrycka extrema åsikter på nätet". Frågan formulerades något anorlunda 2010 och 2014.

48 procent instämmer inte i påståendet att människor ska få uttrycka extrema åsikter på nätet, medan 24 procent instämmer. Det har skett en omsvängning sedan valåret 2010, då det var fler som var för än emot.

Det finns ett större motstånd bland kvinnor (56 %) än bland män (40 %). Och andelen negativa ökar med stigande ålder, från 35 procent av 16-25-åringarna till 64 procent av 66-75-åringarna.

Jag tycker inte att människor ska få uttrycka extrema åsikter på nätet

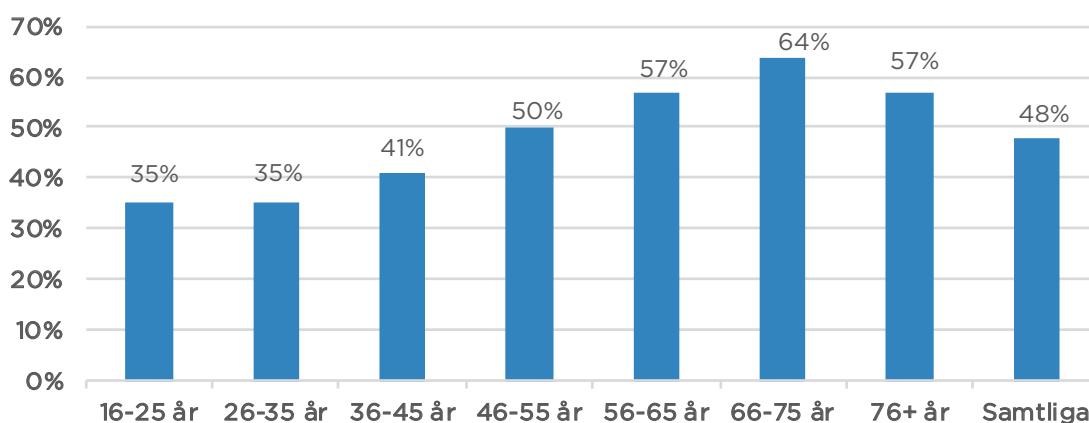

Diagram 17. Andel av svenskarna som inte instämmer i påståendet "Jag tycker inte att människor ska få uttrycka extrema åsikter på nätet", uppdelat på åldersgrupper. Personerna har angivit alternativ ett eller två på en femgradig skala från "instämmer inte alls" till "instämmer helt och hållet".

Vanligare att diskutera politik med likasinnade

- 23 procent tar del av politiska diskussioner med personer som de delar politisk åsikt med.
- 17 procent tar del av politiska diskussioner med personer som de inte delar politisk åsikt med.

Jag tar del av politiska diskussioner med personer som...

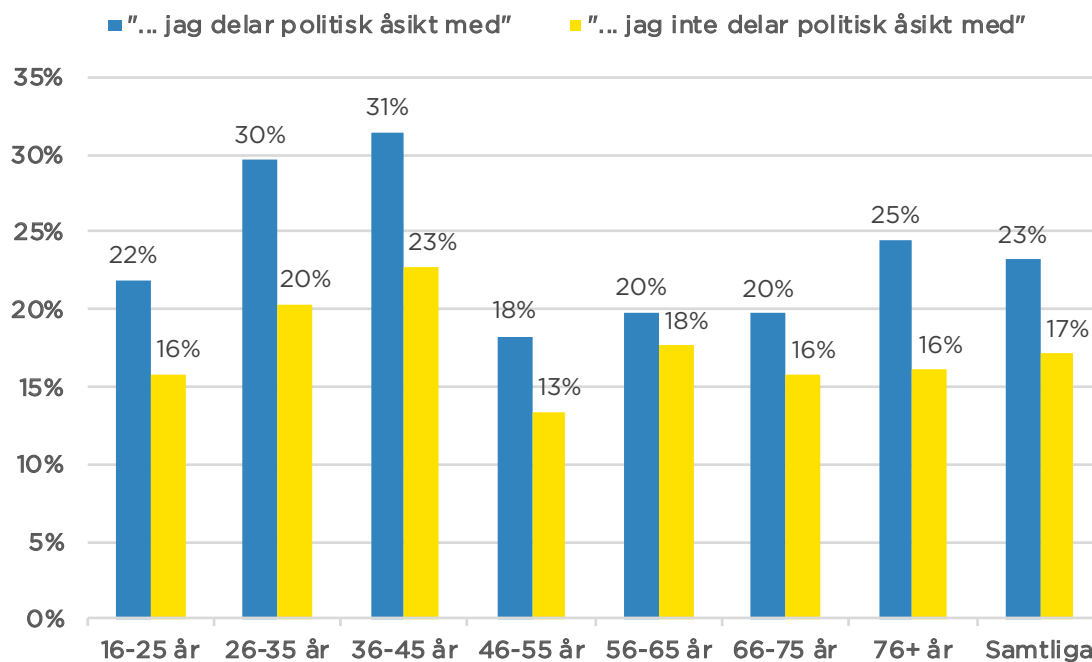

Diagram 18. Andel av internetanvändarna som tar del av politiska diskussioner på internet med personer som de delar politisk åsikt med, respektive inte delar politisk åsikt med. Personerna har angivit alternativ fyra eller fem på en femgradig skala från "instämmer inte alls" till "instämmer helt och hållet".

Det är vanligare att ta del av politiska diskussioner med likasinnade än med personer som man inte delar politiska åsikter med. 23 procent av internetanvändarna tar del av politiska diskussioner på internet som de delar politisk åsikt med jämfört med att 17 procent tar del av politiska diskussioner som de inte delar politisk åsikt med.

Det är något vanligare att personer i åldersgruppen 36–45 år tar del av politiska diskussioner både med personer de delar politisk åsikt med (31 %) och med personer de inte delar politisk åsikt med (23 %). Åldersgruppen efter, 46–55 år är de som är minst benägna att ta del av politiska diskussioner, såväl med personer som de delar politisk åsikt med (18 %), som personer som de inte delar politisk åsikt med (13 %).

Förtroendet minskar för information på nätet

- 40 procent anser att ”det mesta” på internet är pålitligt jämfört med 44 procent 2017.
- Varannan, 50 procent anger att de kan bedöma om information på internet är sann eller falsk.
- Yngre är mer skeptiska än äldre till information på internet. De anser även att de är bättre på att bedöma sanningshalten i information.

Andel av internetanvändarna som anser att det mesta eller all information på internet är pålitlig

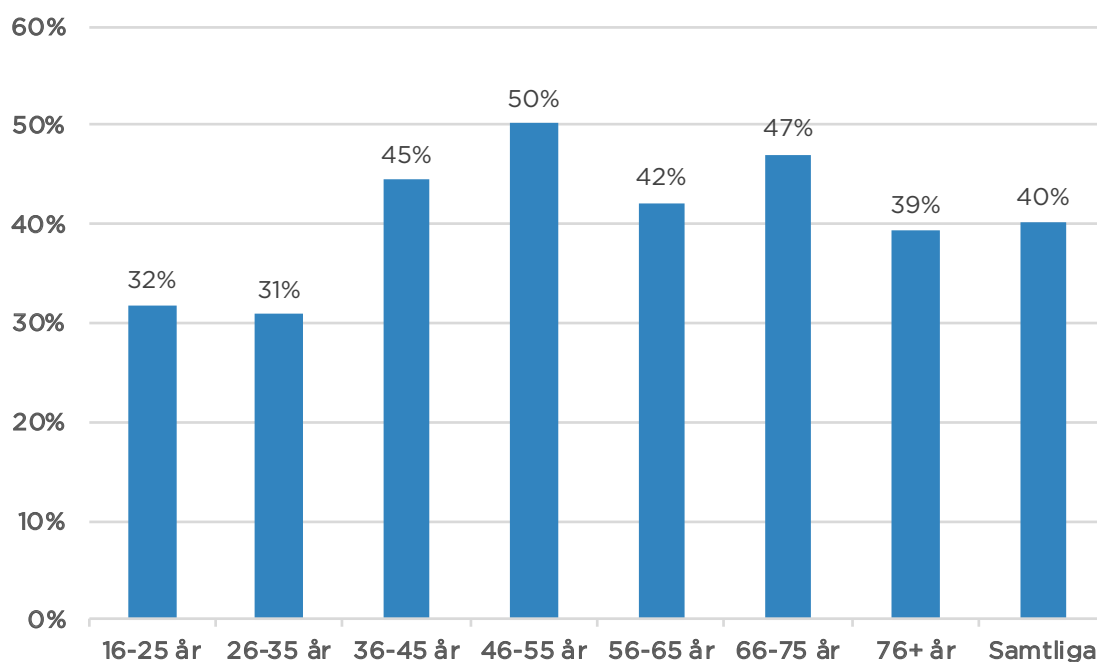

Diagram 19. Andel av internetanvändarna som anser att "det mesta" eller "all" information på internet är pålitlig uppdelat efter åldersgrupper. Övriga svarsalternativ är "ungefär hälften", "en liten del" samt "ingen alls".

40 procent av internetanvändarna anser att åtminstone den mesta informationen på internet är pålitlig. Yngre personer, under 36 år, är generellt mer skeptiska. Bland dem anser 31 procent att det mesta är pålitligt. Bland personer som är 36 år och äldre anser i genomsnitt 46 procent att det mesta eller allt är pålitligt på internet.

Jag kan avgöra om information på internet är sann eller falsk

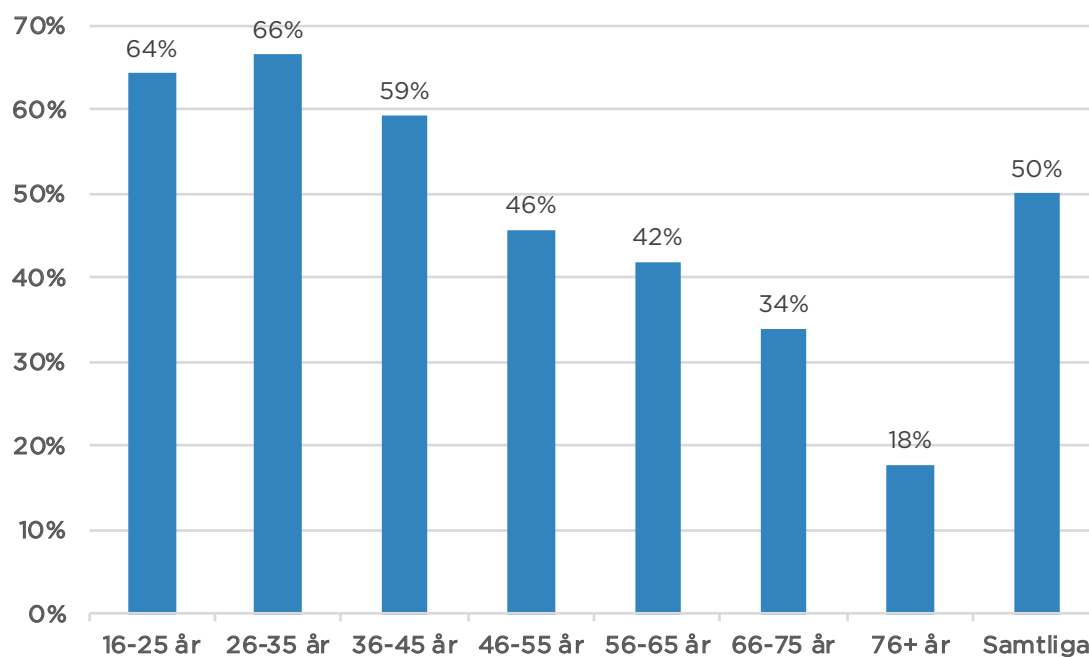

Diagram 20. Andel av internetanvändarna som anser att de kan avgöra om information på internet är sann eller falsk, uppdelat efter åldersgrupper. Personerna har svarat 4 eller 5 på en femgradig skala där 1 är instämmer inte alls och 5 är instämmer helt och hållet.

50 procent av internetanvändarna uppger att de kan avgöra om information på internet är sann eller falsk. Yngre personer skattar generellt sin förmåga högre än äldre personer. I åldersgruppen 26–35 år anser 66 procent att de kan avgöra om information på internet är sann eller falsk.

Få litar på politisk information på Facebook

- Bara 12 procent av Facebookanvändarna anser att det mesta eller all politisk information som de tar del av på Facebook är pålitlig.
- Motsvarande siffra för all information på internet bland internetanvändarna i stort är 40 procent.

Anser att politisk information på Facebook är pålitlig

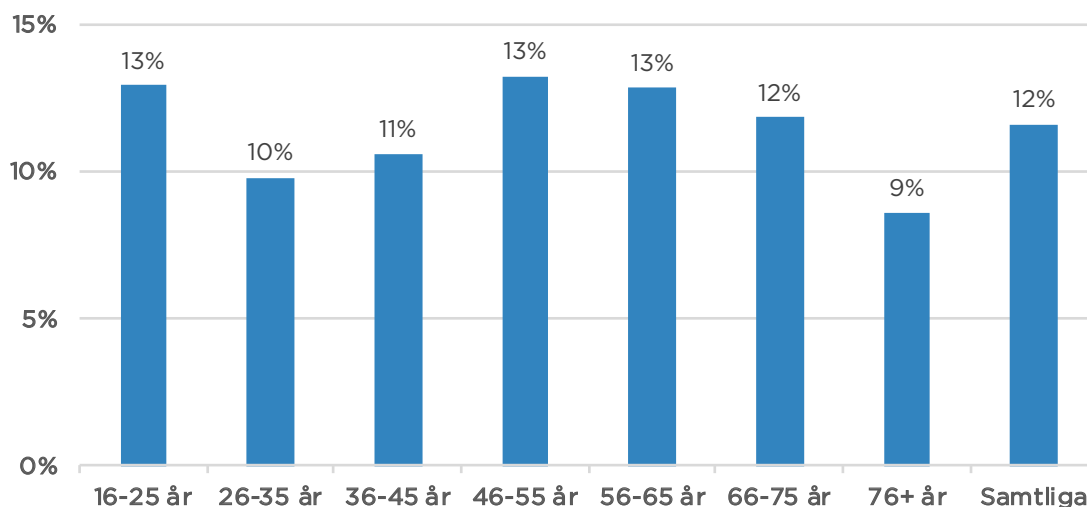

Diagram 21. Andel av Facebookanvändarna som anser att den politiska information på Facebook är pålitlig, har svarat "all" eller "det mesta. Övriga svarsalternativ är "ungefär hälften", "en liten del" eller "ingen alls".

Anser att politisk information på Facebook är pålitlig

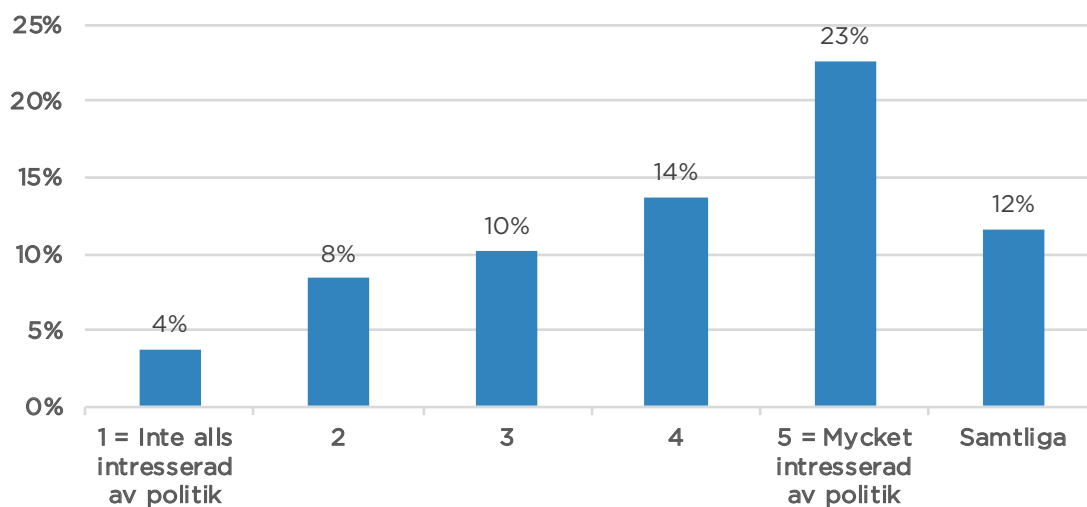

Diagram 22. Andel av Facebookanvändarna som anser att den politiska information som de tar del av på Facebook är pålitlig, uppdelat efter hur intresserade användarna är av politik.

Det är få som anser att all eller det mesta av den politiska informationen på Facebook är pålitlig (12 %). Ju mer intresserad man är av politik, desto pålitligare anser man att den politiska informationen är på Facebook. 23 procent av de som anger att de är mycket intresserade av politik anser att det mesta eller all politisk information som de tar del av på Facebook är pålitlig.

Thomas, 65

Laholm

Kan du avgöra om information på internet är sann?

Jag tycker att det är svårt att värdera källorna, speciellt när det inte är gammelmmedia. Det är en anledning till att jag inte söker information på nätet, för jag litar inte på den.

Har du diskuterat lokala sakfrågor på internet?

Jag har ett Facebookkonto. Det skaffade jag därför vi drev en intensiv kamp här i Skummeslöv för att bevara Svarvareskogen. Det var ett jättebra sätt att få kontakt med alla människor som var engagerade i detta. Det gick jättebra. Planerna stoppades och nu jobbar vi med att få ett permanent skydd för skogen.

Hur tänker du om politiska inlägg på Facebook?

Jag blir snudd på förbannad när kompisar delar sådant som jag tycker verkar oseriöst, opålitligt och felaktigt. Jag vill inte ha det i min telefon eller min dator. Jag säger till och skickar sura kommentarer ibland till dem.

2 av 5 vill göra valtest

- 42 procent tror de kommer att göra ett valtest i medierna inför valet.
- Väljare som inte bestämt hur de ska rösta planerar att göra valtesten i något högre utsträckning, liksom förstagångsväljare.

42%

Tror att de kommer göra ett valtest.

56%

Gjorde ett valtest inför förra valet 2014.

Diagram 23. Andel av internetanvändarna som tror att de kommer göra ett valtest i medierna inför valet 2018 respektive som gjorde ett valtest inför förra valet 2014.

Inför valen erbjuder många medier sina läsare att göra ett så kallat valtest eller valkompass för att ta reda på vilket parti man delar åsikter med. Efter förra valet 2014 svarade över hälften (56 %) att de hade gjort ett valtest. Inför kommande val svarar 42 procent att de tror att de kommer göra ett valtest.

49 procent av förstagångsväljarna och 48 procent av de väljare som inte bestämt hur de ska rösta planerar att göra valtestet.

Vafa, 44

Sollentuna

Var söker du information om politik?

Jag hämtar information om politik på nätet. Det finns en webbsida som heter 8 sidor där det står vad de olika partierna står för, när valet ska ske och vem som får rösta. Det är lätt språk och man kan också lyssna på hur det fungerar. Jag fick höra om sidan i omklädningsrummet på jobbet när två kollegor pratade om politik.

Vilka frågor engagerar dig?

De frågor som engagerar mig är skola och barn och eftersom jag jobbar inom vården är det viktigt.

Kommenterar du politiska frågor på nätet?

Jag följer en man från Iran som har bott i Sverige i 37 år. Han har börjat en resa som han kallar för "Kärleksresan". Han har promenerat hela vägen från Sverige till Teheran i tio månader. Han kom in men satt gripen i 45 dagar. Sedan skickade de tillbaka honom över gränsen till Turkiet. Jag följer honom på Instagram, där han brukar livesända. Jag kommenterar lite om hur det är i Sverige. Det är jättekul för han har saknat svenska språket. Men han får också hotfulla kommentarer ibland. Så jag har valt att inte kommentera något om politik.

En majoritet vill rösta via internet

- 51 procent vill ha möjligheten att rösta på nätet istället för att besöka en vallokal.
- De som inte är intresserade av politik vill i något högre grad (56 %) kunna rösta på nätet än de som är politiskt intresserade (47 %).

Så här många vill ha möjlighet att rösta via internet istället för att besöka en vallokal

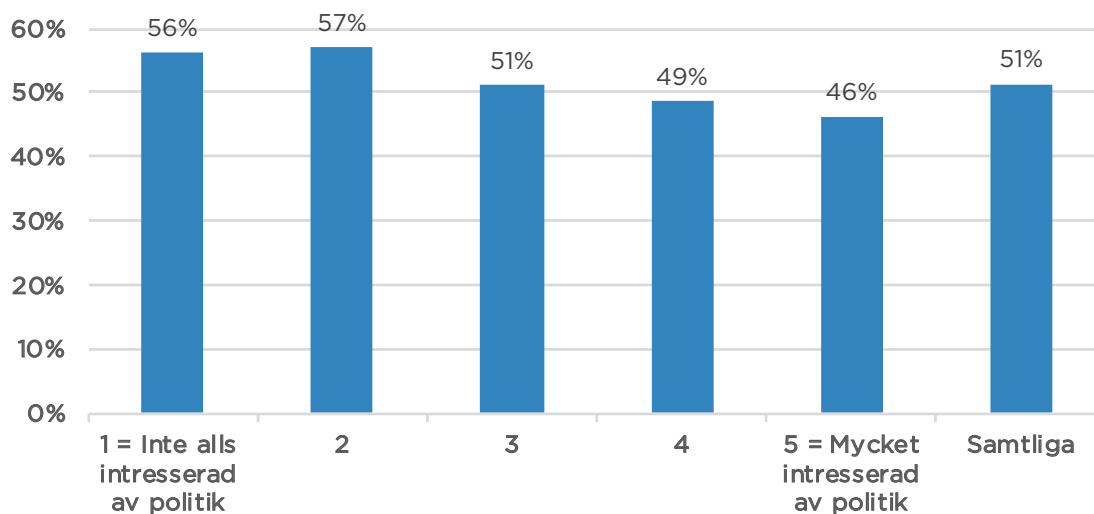

Diagram 24. Andel av svenskarna som vill ha möjlighet att rösta via nätet nedbrutet på hur intresserade de är av politik på en femgradig skala.

En majoritet (51 %) svarar ja på frågan om det vill ha möjlighet att rösta via internet istället för att besöka en vallokal, medan 39 procent säger nej. 10 procent vet inte.

Ju mindre intresse man har för politik, ju mer tenderar man att vilja ha möjlighet att rösta via nätet.

15 procent har deltagit i hashtag- kampanj

- 15 procent har deltagit i en hashtag-kampanj under det senaste året, exempelvis #metoo.
- Tre gånger fler kvinnor än män har deltagit.
- Gruppen kvinnor 26–35 år ligger i topp (36 %).

Har du under senaste året deltagit i en "hashtag-kampanj"? Exempel: #metoo

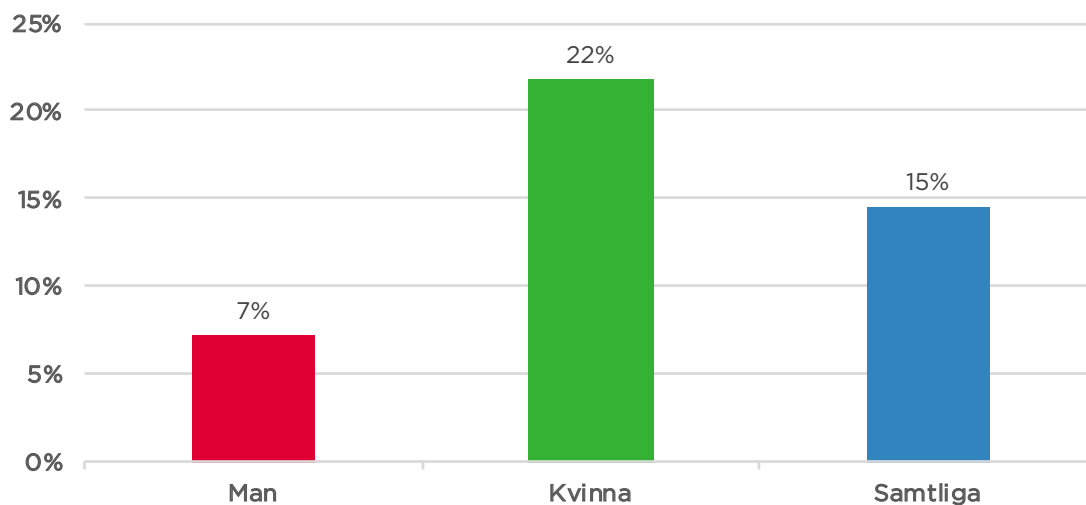

Diagram 25. Andel av internetanvändarna som har deltagit i en "hashtag-kampanj", exempelvis #metoo, under senaste året uppdelat efter kön.

Under det senaste året har 15 procent av alla internetanvändarna deltagit i en hashtag-kampanj. I frågan har #metoo används som exempel för att förklara vad en hashtag-kampanj är. Många fler kvinnor (22 %) än män (7 %) har engagerat sig.

En nedbrytning efter kön och ålder visar att kvinnor 26-35 år ligger allra högst i topp. Mer än var tredje (36 %) ur den gruppen har deltagit i en hashtag-kampanj under senaste året.

Fakta om Svenskarna och internet - valspecial 2018

- Materialet i denna rapport baserar sig på undersökningen "Svenskarna och internet 2018" från Internetstiftelsen i Sverige, IIS, som pågick från februari till mars 2018.
- Totalt genomfördes 2 811 intervjuer med personer som är födda 2001 eller tidigare (det vill säga fyllt 16 år senast 31 december 2017).
- Av de totala intervjuerna är det 1 644 personer (58 %) som deltagit i undersökningen via webbenkät och 1 167 (42 %) via telefonintervju.
- Gruppen "förstagångsväljare" baserar sig på svar från 222 personer födda under åren 1997–2000.
- 49 procent av deltagarna är män och 51 procent kvinnor. 68 procent bor i stad och 32 procent på landsbygden.
- I de fallen resultatet redovisas uppdelat på åldersgrupper är det den ålder som deltagarna hade den 31 december 2017 som avses. (Vilket i praktiken innebär den ålder de hade uppnått den 1 januari 2018).
- Urvalen beställs via SPAR och UC. Spar är statens personadressregister som nu handhas av Skatteverket. Det är ett offentligt register som omfattar alla personer som
- Deltagarna i undersökningen är anonyma. Personerna som citeras i rapporten var inte med i själva undersökningen. De tillfrågades efteråt i samband med att rapporten skrevs.
- Totalurvalet för de vuxna, 16 år och äldre, var 19 943 varav 3 786 inte hade nåbara telefonnummer vilket ger 16 157 i storurval. 3 331 ville eller kunde inte vara med, 199 personer hade språkproblem och ytterligare 154 var ej kvalificerade. Antalet genomförda vuxenintervjuer uppgick till 2 811. Det ger en svarsprocent på 17 % beräknat på storurvalet.
- Nytt för årets undersökning var att brev med information om undersökningen och inbjudan med länk till att besvara undersökningen via webbformulär skickades ut till alla i totalurvalet. Nytt var också att påminnelser skickades ut via sms.

Läs mer om urval och genomförande på www.svenskarnaochinternet.se.

Svenskarna och internet - valspecial 2018. Version 1.0.

Texten och bilder skyddas enligt lag om upphovsrätt och tillhandahålls med licensen Creative Commons. Erkännande 4.0 Internationell, vars licensvillkor återfinns på www.creativecommons.org på sidan <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode.sv>.

Vid bearbetning av verket ska IIS logotyper och IIS grafiska element avlägsnas från den bearbetade versionen. De skyddas enligt lag och omfattas inte av Creative Commons licensen enligt ovan.

Svenskarna och internet - valspecial 2018
En rapport från Internetstiftelsen
www.svenskarnaochinternet.se